

VILDE JELLING - VI BEVÆGER DIG

Byvision Jelling

Vilde Jelling - vi bevæger dig

// Byvision Jelling

Jelling er en stærk by, formet af foreninger, kultur og uddannelse.

Fremtidens Jelling skal være en by, der bevæger dig. Jelling skal være vidunderlig vild. Det, som sker i Jelling, skal kunne mærkes! Derfor vil vi tage afsæt i kulturen, historien og naturen og lade det vokse vildt - på nye måder. Derfor vil vi give alle mulighed for og lyst til, at bevæge sig i Jelling.

I Fremtidens Jelling vil vi udvikle de vilde oplevelser. Vi vil slippe kreativiteten og vildskaben løs og styrke kunst og kultur! Vi vil udvikle bæredygtig turisme og historiefortælling i børnehøjde.

Naturen omkring Jelling inviterer til magiske øjeblikke - og helt særlige eventyr. Både ude og inde - og til lands, til vands og i luften - vil vi tilbyde nye måder at bevæge sig på.

Samtidig vil vi fortsætte med at udvikle Jelling, så byen er let at bevæge sig til, fra og rundt i.

Vilde Jelling - vi bevæger dig.

Mit vilde og vidunderlige Jelling

En byvision for Jelling skal både favne byens ildsjæle og den landskendte musikfestival - og omfavne vores forfædre, der satte sig verdens-kendte spor - og en umistelig kulturarv - i vores Jelling.

For Jelling er vild, når der er festival og hele byen løfter i flok - og samtidig lever vi også med en vild fortid lige midt i vores vidunderlige by.

Vi skal fortsat holde fast i alt det, som vi allerede gør godt og er glade for i Jelling. Og så skal vi forsætte med at styrke og skabe sammenhæng i bymidten.

Jelling er i de seneste år vokset som turistby. Det er godt og skaber nye muligheder.

Vi skal i fremtiden blive endnu bedre til at tage imod turister og få dem til at blive længere. De er en del af grundlaget for bylivet, vores hverdag og byens vækst.

Med byvisionen sætter vi nu en fælles retning og fortæller om hvem vi er og hvilken vej, vi ønsker at bevæge byen.

“Vild” og “bevæge” er nøgleord i Jelling - og de kan heldigvis indgå på mange måder.

Jeg håber, at vi vil bruge ordet “vild” til at huske på, at det vi gør gerne må være lidt større, lidt skævere og lidt vildere end normalt.

Og det er mit håb, at vi sammen kan udvikle Jelling, så byen bevæger os - og så det bliver endnu sjovere at være barn og ung i Jelling.

Jens Ejner
Christensen

Borgmester

// **Byvisionen sætter
retning, giver byen
kant og signalerer
ambitionsniveau.**

Jens Ejner Christensen
Borgmester

Hvad er en byvision?

- **Visionær** – Oppe i helikopteren
- **Strategisk** – Mere en retning for Jellings udvikling, end den er en færdig plan
- **Helhedsorienteret** – Jelling by og nærområder
- **Tværgående** – Går på tværs af forvaltningsområder
- **Involverende** – Byens vision

En vision skabt af mange stemmer

Det er lykkedes at involvere mange byaktører - borgere, foreninger, skoler og erhvervsdrivende – i udviklingen af byvisionen "Vilde Jelling - vi bevæger dig" som fælles retning for Jelling.

De tre faser i visionsprocessen:

1

Fremtidsscenarier

Udviklingen af byvisionen begyndte med et stort Kickoffmøde, hvorefter alle byaktører havde 2 måneder til at dele og drøfte drømme og indsende fremtidsscenarier til Vejle Kommune. En lokal byvisionsgruppe gjorde en engageret og vellykket indsats for at sikre bred dialog om fremtidsscenarierne i Jelling. Gruppen involverede lokale netværk, var vært for virtuelt møde mm. Lokalrådet deltog også aktivt i at formidle information om processen, ligesom lokalavisen var en vigtig medspiller, der hver uge bragte "Ugens idé". Derudover har de ældste elever på både Friskolen og Bredagerskolen bidraget med idéer. I alt blev indsamlet 45 større og mindre

bidrag til fremtidsscenarier.

2

Udviklingsretninger

De indsendte fremtidsscenarier dannede udgangspunkt for mulige udviklingsretninger for Jelling. På et virtuelt byvisionsmøde blev udviklingsretningerne præsenteret og diskuteret, og deltagerne valgte de retninger, de fandt vigtigst for områdets udvikling. Ca. 80 borgere, foreningsrepræsentanter, erhvervsdrivende og byrådspolitikere deltog i det virtuelle møde.

3

Byvision

På baggrund af møder, dialog og de valgte udviklingsretninger blev et forslag til byvisionen sendt i høring i en måned. Der indkom 10 høringsvar, som ledte til mindre justeringer. Forslaget blev herefter sendt til godkendelse i byrådet. Byaktører og kommunen kan nu sammen gå i gang med at udvikle konkrete initiativer, som kan være med til at realisere byvisionen.

Kickoffmøde: input til
fremtidsscenarier

Borgere indsender
fremtidsscenarier

Beskrivelse af mulige
udviklingsretninger

Høring: feedback
på Byvision

Udkast til Byvision

Byvisionsmøde: valg af
udviklingsretninger

Opdatering
af Byvision

Godkendelse
i Vejle Byråd

Handlingsplaner
og igangsættelse
af projekter

Greb og initiativer — sådan realiserer vi visionen

”Vilde Jelling - vi bevæger dig” er vores fælles byvision. Den bygger videre på nogle af Jellings store aktiver:

- UNESCO Verdensarv
- Musikfestival
- Stærkt foreningsliv
- Børnekultur
- Naturoplevelser
- Hærvejen

I det følgende beskriver vi fem vigtige greb til realisering af visionen.

For hvert greb er der idéer til initiativer, som kan virkeliggøres i samarbejde mellem borgere, foreninger, erhvervsliv og kommune.

Initiativerne stammer fra byvisionsprocessen og fra forarbejdet til byvisionen.

Fem greb til realisering af visionen

1. Vild skaberkraft

2. Vi skaber vild historie

3. Vilde naturoplevelser

4. Bevæg dig

5. By i bevægelse

1 Vild skaberkraft

Jelling er beboet af ildsjæle, som i høj grad involverer sig og skaber et aktivitetsniveau og et mangfoldigt kulturudbud i høj kvalitet. Musikfestival, musikforening, oplevelsescenter, kirke, uddannelser, institutioner, idrætsliv, spejdere, biograf, bryggerier, butikker, musikskole, musikakademi, vikingemarked, videnscenter, erhvervsliv, fonde m.fl. I Jelling bidrager vi alle til at skabe den levende by.

Vi vil være kendt for vores vilde skaberkraft. Vi skruer op for kunsten og kulturen - og skaber rum for at udfolde kreativiteten og give drømmene vinger!

Idéer til initiativer

- **Udvikl et KulturLab for unge.** Et sted for vild skaberkraft - med plads til at mødes og skabe i fællesskab - gennem musik, teater, tegning, animation, foto, film, klimaaktiviteter mm.
- **Styrk spirekraften og etabler et åbent fællesskab** for lokale makers - med værksteder og workshops - og mulighed for formidling og salg af upcoming dansk design.
- **Giv plads til kunst og performance** i byens rum - vandkunst, billedkunst og skulpturer - og scene, strøm og lys.
- **Skab gode rammer for Jelling Musikfestival**, så nye vilde idéer kan udvikle og udfolde sig.

2 Vi skaber vild historie

I Jelling huser vi UNESCO verdensarv. Her er verdens mest markante bygningsværker fra vikingetiden. Her bliver Danmark nævnt for første gang, her begynder kongerækken, her er trosskiftet markeret, og her møder vi de vilde vikinger - Gorm, Thyra og Harald.

Med udviklingen af Kongernes Jelling, Historielab, Jelling Vikingemarked, Mytologisk ART Festival, Hærvejsherberg og en vikingecafé har vi skabt vores egen vilde historie. Det fortsætter vi med.

I disse år generobrer vikingerne verden via tv-serier og et stort internationalt fokus. Jellings fantastiske historie rummer således stadig et stort formidlings- og turismepotentiale.

Vi vil skabe nye vilde oplevelser, aktiviteter i børnehøjde - og en bæredygtig turisme, der kommer området til gavn.

Idéer til initiativer

- **Færdiggør Monumentområdet** med vestlige palisade og byrum.
- **Udvikl Anesminde** med plads til de vilde oplevelser, leg, lejr og historiefortælling i børnehøjde.
- **Udform en bæredygtig turismestrategi**, der passer på verdensarven og samtidig tænker Jellings historie ind som en driver for den lokale udvikling.
- **Styrk Jelling som Hærvejsklynge** - med nye oplevelser, hærvejsprodukter/pakkeløsninger og overnatningsfaciliteter målrettet komfortsøgende besøgende.
- **Formidl jernalderfundene** og historien før Gorm den Gamle.

3 Vilde naturoplevelser

Vi har omkring Jelling nogle af landets smukkeste landskaber - skabt i samspillet mellem gletsjere og smeltevand under seneste istid.

At komme ud i naturen er en trend i vækst blandt stadig flere grupper af borgere og turister. Mange har på ny fået øjnene op for, hvad det giver af både fysisk og mental velvære at komme helt tæt på naturen.

Vi vil skabe mere natur, bedre adgang og vilde naturoplevelser i og omkring Jelling.

Idéer til initiativer

- **Udvikl "Den grønne Ring"** rundt om Jelling - og styrk og sammenbind den vilde, varierede natur med stier, ophold, aktiviteter, leg, teltplads, shelters og naturformidling.
- **Skab nye vandrestier** til dagsture og rutesløjfer i tilknytning til Hærvejen. Efterspurgte stier er bl.a. sti gennem Grejs Ådal og sti rundt om Fårup Sø.
- **Udvikl et søbad** ved Fårup Sø.
- **Etabler et trailcenter**, der understøtter friluftslivet og kombinerer mødested, klubhus og depot. Trailcentret kan også fungere som oplevelsespunkt og formidle områdets natur- og kulturhistorie.

4 Bevæg dig

Jelling er stærk på foreninger og det organiserede idræts- og friluftsliv. Gymnastik, håndbold, fodbold, tennis, volley, floorball, badminton, ridning, skydning, cykling, golf, petanque, løb, o-løb og ski har fået følgeskab af nye aktiviteter som e-sport, skatepark, bikepark og MTB spor - og vi er vilde med det hele!

Der sker noget, når vi bevæger os. Humøret stiger. Stressen falder. Vi får mere overskud. Både til os selv og dem omkring os. Nye sociale fællesskaber opstår.

Vi vil udvikle Jellings potentiale som aktiv by og skabe grobund for nye, fællesskaber.

Idéer til initiativer

- **Udvikl Gormshallen med nyt bevægelsescenter** - med klatrevæg, motoriklandskab, springcenter, padeltennis, inde-/udefitness, atletik og et styrket ankomst/p-område, der øger trykthed for gående/ cyklende.
- **Skab plads til vandaktiviteter** som kajak og stand up paddle i del af Fårup Sø.
- **Udbyg skatepark Ragnarok** med 3. etape - og bliv blandt de 10 bedste skateparker i DK.
- **Etabler en bmx bane** med hop, teknik og balance - for børn og voksne.
- **Udvikl fremtidens svømmehal** - med plads til vildskab og velvære.

5 By i bevægelse

Jelling er en by i vækst. Nye udstykninger tiltrækker flere indbyggere. Og en ny formidling af verdensarven har mangedoblet turiststrømmen. Det er let at komme til/fra Jelling med tog og bus, og Billund Airport kan nåes i bil på ca. ½ time. Hærvej, cykel- og vandreruter løber gennem Jelling. Byens udviklingspotentiale ligger bl.a. i at styrke de fysiske sammenhænge - f.eks. mellem handelsgaderne, på tværs af jernbanen samt i cykelforbindelserne til de nærmeste byer.

Vi vil skabe en by, der inviterer til leg og bevægelse. Det skal være nemt at finde rundt og trygt at færdes i og omkring fremtidens Jelling - og grøn mobilitet skal være et nemt valg.

Idéer til initiativer

- **Sammenbind midtbyens handelsgader** og skab et tydeligt bycentrum. Gør det let at finde rundt, lav sommergågader og inviter til ophold.
- **Skab de vildeste legepladser i bymidten** - med plads til leg, hygge, ophold og mødested.
- **Udarbejd mobilitetsplan** for Jelling.
- **Bind Jelling og Vejle sammen** med tryk cykelforbindelse.
- **Styrk cykelturismen og den lokale cyklisme** - tilbyd cykelservice og løft kvaliteten af cykelforbindelsen mellem Jelling og Bredsten (Hærvej), mellem Jelling og Mølvang og mellem Jelling og Givskud (Zoo).

Kort over Fremtidens Jelling

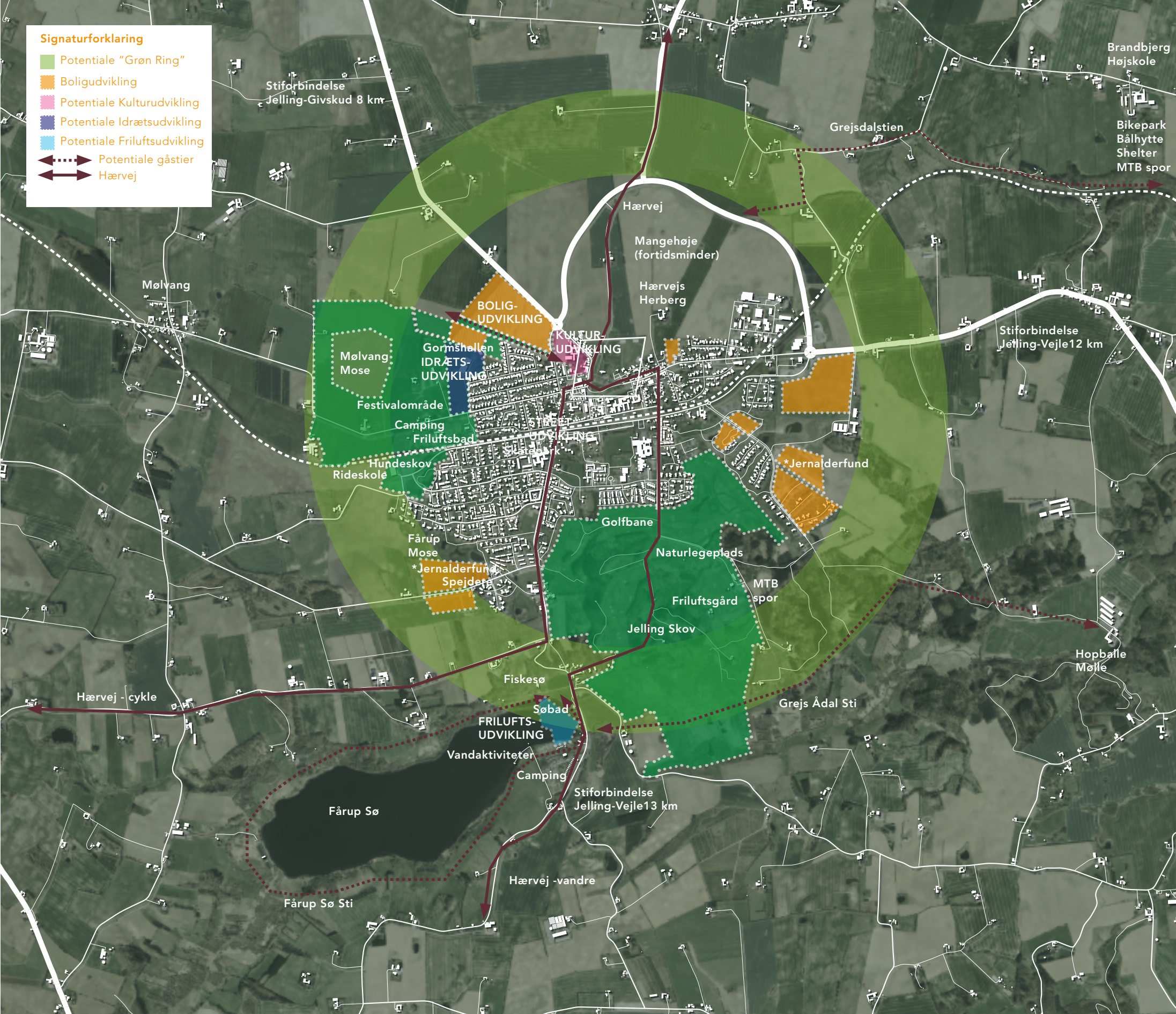

Udsnit Jelling midtby

- Handelsgader - styrk sammenhængen / gør det let at finde rundt
- Potentiel legerute/mødesteder
- Palisade og byrum

Signaturforklaring

- Potentiale "Grøn Ring"
- Boligudvikling
- Potentiale Kulturudvikling
- Potentiale Idrætsudvikling
- Potentiale Friluftsudvikling
- Potentiale gæstier
- Hærvej

Fakta om Jelling

- **Indbyggere** i 2020: 3.525
- **Jelling-Vejle:** 12 km
- **Tog Jelling-Vejle:** 14 min.
- **Tog Jelling-Århus:** 61 min.
- **Tog Jelling-Kbh:** 2t og 21 min
- **Byaktiviteter:** Bibliotek, biograf, spillested, kirke, sports-haller, golfbane, friluftsbad, rideskole, skoler og institutioner.
- **Butikker** i 2020: 15
- **Spisesteder** i 2020: 10
- **Overnatningssteder** i 2020: 2 kroer, 2 campingpladser, 1 Hærvjsherberg, B&B, AirBnB
- **UCL** Lærer- & Pædagoguddan-nelse - ca. 750 studerende
- **HistorieLab** - videnscenter
- **Jelling Musikfestival** - ca. 40.000 gæster
- **Unesco verdensarv**
- **Kongernes Jelling** - en del af Nationalmuseet ca. 225.000 besøgende/år
- **Hærvejen** - vandre-/cykelrute
- **Fem verdensattraktioner på under ½ time:**
 - Givskud Zootopia: 12 km
 - Jelling Monumenterne: 0 km
 - Legoland: 19 km
 - Legohouse: 26 km
 - Fjordenhus: 13 km
- **Jelling-Billund Airport:** 24 km

Byvision for Jelling

Udarbejdet i 2020 af
Vejle Kommune i
samarbejde med
lokale aktører fra Jelling.
Foto omslag: Søren H. Wind

www.vejle.dk/byvisionjelling